

Wyniki monitoringu różanecznika żółtego *Rhododendron luteum*

Spis treści:

1. Sprawozdanie z monitoringu różanecznika żółtego <i>Rhododendron luteum</i> cała Polska wprowadzenie	2
I. INFORMACJE OGÓLNE	2
2. Sprawozdanie z monitoringu różanecznika żółtego <i>Rhododendron luteum</i> w regionie alpejskim	6
3. Sprawozdanie z monitoringu różanecznika żółtego <i>Rhododendron luteum</i> w regionie kontynentalnym	7
II. A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISKA	7
II. B. POZOSTAŁE TABELI NA POZIOMIE STANOWISKA:	11
III. A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE OBSZARÓW NATURA 2000	22
4. Sprawozdanie z monitoringu różanecznika żółtego <i>Rhododendron luteum</i> cała Polska podsumowanie	23
IV. PODSUMOWANIE INFORMACJI O STWIERDZONYCH GATUNKACH OBCYCH INWAZYJNYCH	23
V. UWAGI DO METODYKI EWENTUALNE PROPOZYCJE ZMIAN NA PODSTAWIE PROWADZONYCH BADAŃ	24
VI. SKUTECZNOŚĆ PODJĘTYCH DZIAŁAŃ OCHRONNYCH ORAZ PROPOZYCJE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH	24
VII. INNE UWAGI	24
VIII. WYKONAWCY MONITORINGU	24
IX. SYNTETYCZNE PODSUMOWANIE WYNIKÓW MONITORINGU GATUNKU RÓŻANECZNIK ŻÓŁTY <i>RHODODENDRON LUTEUM</i>	26

1. Sprawozdanie z monitoringu różanecznika żółtego *Rhododendron luteum* cała Polska wprowadzenie

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. KOD i nazwa gatunku

1421 *Rhododendron luteum* – różanecznik żółty

2. Informacja w jakich regionach biogeograficznych występuje dany gatunek

Kontynentalny

3. Koordynatorzy główni: obecny i w poprzednich badaniach

2009-2011 brak

2013-2014 brak

2015-2018 Marcin Bielecki

4. Koordynatorzy krajowi: obecny i w poprzednich badaniach

2009-2011 Edward Walusiak

2013-2014 Edward Walusiak

2015-2018 Wojciech Romańczyk

5. Ewentualni współpracownicy obecni i w poprzednim badaniu

2009-2011 brak

2013-2014 brak

2015-2018 brak

Rysunek 1: Różanecznik żółty *Rhododendron luteum*

6. Eksperti lokalni obecni i w poprzednich badaniach

2009-2011 Edward Walusiak

2013-2014 Joanna Perzanowska

2015-2018 Grzegorz Leśniański

7. Lata i miesiące obecnych i poprzednich badań z informacją, czy jeżeli były istotne różnice w porze badań oraz warunkach pogodowych pomiędzy kolejnymi powtórzeniami badań, mogły one wpłynąć na różnice w wynikach badań – zestawienie

Lp.	Monitorowane stanowisko rózaniecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i>	Termin przeprowadzenia prac monitoringowych			Region biogeograficzny	Uwagi
		Poprzednio 2009-2011	Poprzednio 2013-2014	Teraz 2015-2018		
1	Rezerwat Kołaczna	maj 2010	maj 2014	maj 2018	kontynentalny	brak

Według przewodnika metodycznego najlepszym terminem do wykonywania badań jest okres kwitnienia, przypadający na maj (zwykle w połowie miesiąca). Ze względu na rzadkość gatunku i aktualny stan populacji, badania należy przeprowadzać co 3 lata, natomiast monitorowane na bieżąco powinny być skutki podejmowanych działań ochrony czynnej. W bieżącym cyklu monitoringowym badania wykonano w terminie zgodnym z PMS.

8. Liczba stanowisk przypadająca na poszczególne etapy (cykle), ile nowych, ile usuniętych oraz niemonitorowanych w danym etapie

Tab. 1. Liczba stanowisk przypadająca na poszczególne etapy badań dla różanecznika żółtego *Rhododendron luteum* monitoring skończony – stan badań na koniec 2018 r.

W latach (cykl)	Dokładnie w latach	Liczba monitorowanych stanowisk różanecznika żółtego <i>Rhododendron luteum</i> w latach			Liczba usuniętych	Liczba dodanych	Pozostała liczba stanowisk do monitorowania w bieżącym cyklu	Uwagi
		W regionie ALP	W regionie CON	RAZEM				
2009-2011	2010	Nie występuje	1	1	-	0	-	brak
2013-2014	2014	Nie występuje	1	1	-	0	-	brak
2015-2018	2018	Nie występuje	1	1	-	0	-	brak

Tab. 1A. Liczba obszarów przypadająca na poszczególne etapy badań dla różanecznika żółtego *Rhododendron luteum* monitoring skończony – stan badań na koniec 2018 r.

W latach (cykl)	Dokładnie w latach	Liczba monitorowanych obszarów Natura 2000 ze stanowiskami różanecznika żółtego <i>Rhododendron luteum</i> w latach			Liczba usuniętych	Liczba dodanych	Pozostała liczba obszarów do monitorowania w bieżącym cyklu	Uwagi
		W regionie ALP	W regionie CON	RAZEM				
2009-2011	2010	Nie występuje	1	1	-	0	-	brak
2013-2014	2014	Nie występuje	1	1	-	0	-	brak
2015-2018	2018	Nie występuje	1	1	-	0	-	brak

9. Informacja, czy była zmieniana metodyka, w tym waloryzacja oraz kiedy i na czym polegała

W 2015-07-17 wprowadzono modyfikacje metodyki GIOŚ, usunięto wskaźnik

- Miejsca do kiełkowania

10. Informacja o ewentualnym wykorzystaniu wyników z innych projektów

Nie dotyczy

11. Reprezentatywność wyników pod względem lokalizacji, ocena właściwego rozmieszczenia stanowisk

W cyklu monitoringowym (2015-2018) badaniami objęte było prawdopodobnie jedyne znane stanowisko gatunku w kraju. Wyniki monitoringu są reprezentatywne. W 2013 r. odkryto drugie stanowisko w pobliżu Rezerwatu Kołacznia, nie jest znane pochodzenie różanecznika, przypuszcza się, że może być to kolejne naturalne stanowisko. Niemniej kondycja gatunku na tym „nowym” stanowisku jest zła.

12. Informacja o liczbie działek prywatnych

Badań nie prowadzono na prywatnych działkach.

Rysunek 2: Mapa rozmieszczenia stanowisk monitoringowych gatunku

Sfinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem
specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

2. Sprawozdanie z monitoringu różanechnika żółtego *Rhododendron luteum* w regionie alpejskim

W regionie alpejskim nie prowadzono monitoringu ze względu na brak zidentyfikowanych stanowisk gatunku.

3. Sprawozdanie z monitoringu różanecznika żółtego *Rhododendron luteum* w regionie kontynentalnym

II. A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISKA

Tab.2. Oceny: stanu ochrony, jego parametrów i wskaźników łącznie na stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* – monitoring zakończony – stan badań na koniec 2018 r.

Nazwa parametru / Stan ochrony	Nazwa wskaźnika / Nazwa parametru	OCENA stanu gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> na stanowiskach														
		Liczba stanowisk z daną oceną:														
		FV			U1			U2			XX			Suma monitorowanych stanowisk		
		poprzednio		teraz	poprzednio		teraz	poprzednio		teraz	poprzednio		teraz	poprzednio		teraz
		w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018
Populacja	Liczba skupień pędów	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Stan zdrowotny (chlorozy, nekrozy, pokrój)	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Parametr Populacja	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Siedlisko	Powierzchnia potencjalnego siedliska	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Powierzchnia zajętego siedliska	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1
	Gatunki ekspansywne	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1
	Gatunki obce, inwazyjne	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1
	Zwarcie drzew i krzewów	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Zwarcie warstwy B (bez <i>Rhododendron</i>)	-	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	1
	Parametr Siedlisko	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1
Perspektywy ochrony		-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
(STAN OCHRONY)		-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	1	1	1

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

Nazwa parametru / Stan ochrony	Nazwa wskaźnika / Nazwa parametru	OCENA stanu gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> na stanowiskach											Suma monitorowanych stanowisk					
		Liczba stanowisk z daną oceną:																
		FV			U1			U2			XX			poprzednio		teraz		
		poprzednio	teraz	w latach 2015-2018	poprzednio	teraz	w latach 2015-2018	poprzednio	teraz	w latach 2015-2018	poprzednio	teraz	w latach 2015-2018					
		w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018		
Ocena ogólna																		

¹⁾podkreślenie oznacza wskaźnik kardynalny

Tab.2A. Podsumowanie zmian ocen stanu ochrony, jego parametrów i wskaźników łącznie tylko na tych stanowiskach, na których powtarzano badania w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* – monitoring s k o ń c z o n y – *stan badań na koniec 2018 r.*

Nazwa wskaźnika i parametru/Stan ochrony		ZMIANY OCEN gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i>							Suma stanowisk, na których powtarzano badania
		Liczba stanowisk z daną zmianą oceny, w tym rzeczywistą							
		poprawa			pogorszenie			brak zmian	
		o 1 stopień	o 2 stopnie	Razem poprawa	o 1 stopień	o 2 stopnie	Razem pogorszenie		
Populacja	<u>Liczba skupień pędów</u>	-	-	-	-	-	-	1	1
	<u>Stan zdrowotny (chlorozy, nekrozy, pokrój)</u>	1	-	1	-	-	-	-	1
	Populacja	1	-	1	-	-	-	-	1
Siedlisko	Powierzchnia potencjalnego siedliska	1	-	1	-	-	-	-	1
	Powierzchnia zajętego siedliska	-	-	-	-	-	-	1	1
	Gatunki ekspansywne	-	-	-	-	-	-	1	1
	<u>Gatunki obce, inwazyjne</u>	-	-	-	-	-	-	1	1
	Zwarcie drzew i krzewów	-	-	-	-	-	-	1	1
	Zwarcie warstwy B (bez	-	-	-	-	-	-	1	1

Nazwa wskaźnika i parametru/Stan ochrony		ZMIANY OCEN gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i>						Suma stanowisk, na których powtarzano badania	
		Liczba stanowisk z daną zmianą oceny, w tym rzeczywistą							
		poprawa			pogorszenie				brak zmian
		o 1 stopień	o 2 stopnie	Razem poprawa	o 1 stopień	o 2 stopnie	Razem pogorszenie		
	<i>Rhododendron)</i>								
	Parametr Siedlisko gatunku	-	-	-	-	-	1	1	
	Parametr Perspektywy ochrony	-	-	-	-	-	1	1	
	(STAN OCHRONY) Ocena ogólna	-	-	-	-	-	1	1	

¹⁾podkreślenie oznacza wskaźnik kardynalny

OMÓWIENIE I PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE STANOWISK

II.A.1 Wskaźniki stanu ochrony, aktualne oddziaływania i przewidywane zagrożenia w regionie biogeograficznym kontynentalnym na stanowiskach

1. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników populacji na stanowiskach

- **Liczba skupień pędów:** Zarówno w latach 2013-2014 jak i 2015-2018 ocena wskaźnika na stanowisku gatunku nie zmieniła się i stale jest oceniana jako właściwa (FV).

W Rezerwacie Kołacznia znajduje się ok. 150 skupień pędów.

- **Stan zdrowotny (chlorozy, nekrozy, pokrój):** Podczas 2 pierwszych cykli monitoringu w latach 2009-2011 oraz 2013-2014 stan zdrowotny oceniono jako niezadowolający (U1). W obecnym cyklu nastąpiła poprawa wskaźnika o 1 stopień, na ocenę FV. W poprzednim cyklu część pędów była obeschnięta, obecnie nie zauważono oznak chorób i wyraźnych śladów uszkodzeń mechanicznych.

2. Stan i zmiany w czasie poszczególnych wskaźników siedliska gatunku na stanowiskach

- **Powierzchnia potencjalnego siedliska:** W pierwszym cyklu monitoringu wartość wskaźnika oceniono jako właściwą (FV). W poprzednim cyklu monitoringu (2013-2014) wskaźnikowi nadano ocenę U1. Obecnie w latach 2015-2018 nastąpiła poprawa o 1 stopień z oceny U1 na FV. Obecnie powierzchnia nie jest mniejsza niż kilkadziesiąt hektarów i obejmuje również tereny wokół rezerwatu. Poprzednio powierzchnia potencjalnego siedliska wynosiła tylko 0,5 ha. Obecnie wiadomo, że gatunek może kolonizować miejsca poza terenem rezerwatu (jednak nie zbadano jak trwale).

- **Powierzchnia zajętego siedliska:** Powierzchnia zajętego siedliska nie zmieniła się na etapie wszystkich 3 cykli monitoringowych, wskaźnik oceniono na U1.
- **Gatunki ekspansywne:** W cyklu monitoringowym w latach 2009-2011 na badanym stanowisku nadano ocenę U2. Poprzednio (2013-2014) i obecnie wykazano ok. 10-15% gatunków ekspansywnych. Wskaźnik w obu cyklach oceniono na U1.
- **Gatunki obce, inwazyjne:** W cyklu monitoringowym w latach 2009-2011 nadano ocenę U2. Poprzednio (2013-2014) i obecnie wykazano nieliczne okazy *Padus serotina*. Starsze osobniki czeremchy amerykańskiej zostały usunięte i pozostała tylko pewna liczba osobników młodocianych. Wskaźnik w obu cyklach oceniono na U1.
- **Zwarcie drzew i krzewów:** Zarówno poprzednio jak i obecnie wskaźnik oceniono na FV. Pomimo braku zmiany oceny, nastąpiła zmiana wartości, zwarcie drzew wynosi 30% i jest mniejsze niż ostatnio, kiedy wyniosło 40%. Poprawa wartości wskaźnika jest wynikiem działań ochronnych przeprowadzonych na terenie Rezerwatu Kołacznia.
- **Zwarcie warstwy B (bez *Rhododendron*):** W pierwszym cyklu monitoringowym 2009-2011 wskaźnikowi nadano ocenę U2. Zarówno poprzednio (2013-2014) jak i obecnie wskaźnik oceniono na FV. Ocena nie uległa zmianie względem poprzedniego cyklu monitoringu, zmieniła się wartość wskaźnika. Poprzednio wartość opisano jako do 10%, głównie występował *Sorbus aucuparia*, obecnie zwarcie warstwy B jest mniejsze niż 10%.

II.A.2. Stan ochrony i jego parametry w regionie biogeograficznym kontynentalnym na stanowiskach

1. Stan i zmiany w czasie parametru populacja na stanowiskach

Stan populacji różanecznika żółtego w regionie kontynentalnym, a tym samym w Polsce, obecnie został oceniony jako właściwy (**FV**). Na jedynym znanym stanowisku (Rezerwat Kołacznia) opisano wzrost oceny populacji z oceny U1 na FV. Główny wpływ na poprawę stanu oceny parametru miała poprawa oceny wskaźnika stan zdrowotny (chlorozy, nekrozy, pokrój). Obecnie nie ma oznak chorób i wyraźnych śladów uszkodzeń mechanicznych, jak to miało miejsce w poprzednim cyklu.

2. Stan i zmiany w czasie parametru siedlisko gatunku na stanowiskach

Stan siedliska różanecznika żółtego w regionie kontynentalnym, a tym samym w Polsce obecnie został oceniony jako niezadowolający (**U1**). Nie odnotowano zmian względem poprzedniego cyklu w latach (2013-2014). Główny wpływ na ocenę parametru miał wskaźnik kardynalny - gatunki obce, inwazyjne.

3. Stan i zmiany w czasie parametru perspektywy ochrony gatunku na stanowiskach

Perspektywy ochrony różanecznika żółtego w regionie kontynentalnym, a tym samym w całej Polsce, zostały ocenione jako właściwe (**FV**). Nie nastąpiły zmiany względem wyników badań przeprowadzonych w poprzednim cyklu w latach (2013-2014). W czasie 1 cyklu monitoringu w 2009-2011 parametrowi nadano ocenę U1.

4. Stan ochrony gatunku i jego zmiany w czasie na stanowiskach

Stan ochrony różanecznika żółtego w regionie kontynentalnym, a tym samym w Polsce zarówno obecnie jak i w poprzednim cyklu, został oceniony jako niezadowolający (U1). Związane jest to z niezadowolającą oceną parametru siedlisko (U1). W pierwszym cyklu w latach 2009-2011 stan ochrony został oceniony jako zły (U2).

II. B. POZOSTAŁE TABELI NA POZIOMIE STANOWISKA:

Tab. 3. Oceny: stanu ochrony i jego parametrów na poszczególnych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym dla gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* – monitoring skończony – stan badań na koniec 2018 r.

Lp.	Kod obszaru Natura 2000	Nazwa obszaru Natura 2000	Województwo kraina geograficzna	Id stanowiska	Nazwa stanowiska	Oceny gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> na poszczególnych stanowiskach											
						Populacja			Siedlisko gatunku			Perspektywy ochrony			Stan ochrony (ocena ogólna)		
						poprzednio		teraz	poprzednio		teraz	poprzednio		teraz	poprzednio		teraz
						w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018
1	PLH180006	Kołacznia	podkarpackie / Płaskowyż Kolbuszowski	406	Rezerwat Kołacznia	U1	U1	FV	U2	U1	U1	U1	FV	FV	U2	U1	U1
Suma poszczególnych ocen stanowisk					FV	-	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-	-
					U1	1	1	-	-	1	1	1	-	-	-	1	1
					U2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-
					XX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM liczba ocen						1\1	1\1	1\1	1\1	1\1	1\1	1\1	1\1	1\1	1\1	1\1	1\1
UWAGI: Brak																	

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

Tab. 4. Aktualne oddziaływania łącznie - dane ogólne - na stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym w różnych okresach badawczych dla gatunku róžanecznik ֆółty *Rhododendron luteum* – monitoring skończony – stan badań na koniec 2018 r.

KOD	AKTUALNE ODDZIAŁYWANIE	Uszczegółowienie - wytlumaczenie na czym ono polega	Liczba stanowisk z danym oddziaływaniem -razem			Liczba stanowisk gatunku róžanecznik ֆółty <i>Rhododendron luteum</i> z danym oddziaływaniem i intensywnością																							
			Poprzednio 2009-2011	Poprzednio 2013-2014	Teraz 2015- 2018	Wpływ pozytywny +			Wpływ neutralny 0			Wpływ negatywny -			Wpływ pozytywny +			Wpływ neutralny 0			Wpływ negatywny -								
						Poprzednio 2009-2011									Poprzednio 2013-2014									Teraz 2015-2018					
			A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C			
B02.03	usuwanie podszytu	Usuwanie drzew i krzewów poprawia warunki świetlne i zwiększa ilość miejsca, które mogą wykorzystać pędy róžaneczniaka.	-	-	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-				
C01.01	wydobywanie piasku i żwiru	W bezpośrednim otoczeniu rezerwatu widoczne ślady miejsca po dawnym nielegalnym poborze piasku. W otoczeniu rezerwatu (do 200 m) świeże doły wydobywcze z reguły łączone z dzikim wysypiskiem śmieci.	1/1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
D01	drogi, ścieżki i drogi kolejowe	W bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu biegnie droga gruntowa.	-	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (w tym gruntowe drogi leśne)	Wzdłuż NE granicy rezerwatu biegnie śródleśna droga, przebiega tutaj też zielony szlak turystyczny Nowa Sarzyna – Wola Żarczycka.	1/1	1/1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
E03	odpady, ścieki	Na terenie rezerwatu odpady pozostawione przez turystów.	1/1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
F03.02	pozyskiwanie / Usuwanie zwierząt (łądowych)	Pozyskiwanie gałęzi kwitnących okazów w celach dekoracyjnych.	1/1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
F04.01	plądrowanie stanowisk roślin	Widoczne odłamane gałęzie na krzewach.	1/1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
G01.02	turystyka piesza, jazda	Obok rezerwatu biegnie	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-				

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

KOD	AKTUALNE ODDZIAŁYWANIE	Uszczegółowienie - wytlumaczenie na czym ono polega	Liczba stanowisk z danym oddziaływaniem - razem			Liczba stanowisk gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> z danym oddziaływaniem i intensywnością																												
			Poprzednio 2009-2011	Poprzednio 2013-2014	Teraz 2015- 2018	Wpływ pozytywny +			Wpływ neutralny 0			Wpływ negatywny -			Wpływ pozytywny +			Wpływ neutralny 0			Wpływ negatywny -													
						Poprzednio 2009-2011									Poprzednio 2013-2014									Teraz 2015-2018										
						A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C					
		pożaru)																																
		Liczba stanowisk, na których stwierdzono oddziaływania/liczba wszystkich monitorowanych stanowisk	1/1	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1	1/1	1/1	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1	1/1	0/1	1/1	1/1	1/1	0/1	0/1	0/1	1/1	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1	1/1
		Liczba wystąpień oddziaływania o określonej intensywności /liczba stanowisk, na których zdiagnozowano oddziaływanie o danej intensywności	1/1	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	8/1	3/1	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	2/1	0/0	1/1	1/1	1/1	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	1/1	

Tab.4.A. Zmiany¹⁾ aktualnych oddziaływań łącznie na stanowiskach, na których powtarzano badania w regionie biogeograficznym kontynentalnym pomiędzy różnymi okresami badawczymi dla gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* – monitoring zakończony – stan badań na koniec 2018 r.

KOD	AKTUALNE ODDZIAŁYWANIE	Uszczegółowienie - wytlumaczenie na czym ono polega	Liczba stanowisk gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> z danym oddziaływaniem - razem	Liczba stanowisk na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa↑, w tym zmniejszenie intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie↓, w tym zwiększenie intensywności
B02.03	usuwanie podszytu	Usuwanie drzew i krzewów poprawia warunki świetlne i zwiększa ilość miejsca, które mogą wykorzystać pędy różanecznika.	1/1	-	1	-
C01.01	wydobywanie piasku i żwiru	W bezpośrednim otoczeniu rezerwatu widoczne ślady miejsca po dawnym nielegalnym poborze piasku. W otoczeniu rezerwatu (do 200 m) świeże doły wydobywcze z reguły łączone z dzikim wysypiskiem śmieci.	0/1	-	-	-
D01	drogi, ścieżki i drogi kolejowe	W bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu biegnie droga gruntowa.	1/1	-	-	-
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (w tym gruntowe drogi leśne)	Wzdłuż NE granicy rezerwatu biegnie śródleśna droga, przebiega tutaj też zielony szlak turystyczny Nowa Sarzyna – Wola Żarczycka.	1/1	-	-	-
E03	odpady, ścieki	Na terenie rezerwatu odpady pozostawione przez turystów.	0/1	-	-	-
F03.02	pozyskiwanie / usuwanie zwierząt (ładowych)	Pozyskiwanie gałęzi kwitnących okazów w celach dekoracyjnych.	0/1	-	-	-
F04.01	plądrowanie stanowisk roślin	Widoczne odłamane gałęzie na krzewach	0/1	-	-	-
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i	Obok rezerwatu biegnie szlak turystyczny PTTK; Nowa	0/1	-	-	-

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

	jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	Sarzyna – Wola Żarczycka i śródleśna droga.				
G01.03	pojazdy zmotoryzowane	Ruch samochodowy, quady.	0/1	-	-	-
G02	infrastruktura sportowa i rekreacyjna	W odległości ok. 500m znajduje się gospodarstwo agroturystyczne.	0/1	-	-	-
G05.04	wandalizm	Zniszczone ogrodzenie rezerwatu, obrywanie gałęzi podczas kwitnienia.	0/1	-	-	-
K02.01	zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Do siedliska gatunku powoli wkraczają gatunki drzewiaste z terenów ościennych, które rosnąc stopniowo ograniczają dopływ światła do różaneczników.	1/1	-	1	-
K03.02	pasożytnictwo	Na liściach kilku osobników stwierdzono objawy choroby prawdopodobnie spowodowane działalnością grzybów bądź owadów. W literaturze wymienia się również obecność grzyba <i>Exobasidium discoideum</i> tworzącego galasy.	0/1	-	-	-
K04.01	konkurencja	Intensywne wkraczanie gatunków krzewiastych, skutkiem czego jest ograniczenie przestrzeni życiowej azali.	0/1	-	-	-
K04.03	zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)	-	1/1	-	1	-
L09	pożar (naturalny)	Do tej pory zarośla azali dwukrotnie uległy wypaleniu (brak danych o przyczynie pożaru).	0/1	-	-	-
Podsumowanie zmian: W bieżącym cyklu 2015-2018 stwierdzono 2 różne oddziaływania spośród 16 wszystkich dotąd stwierdzonych. W poprzednim cyklu 2013-2014 odnotowano 4 wystąpienia (4 różnych zagrożeń na stanowiskach). W bieżącym cyklu 2015-2018 odnotowano 2 wystąpienia (2 różnych zagrożeń na stanowiskach). Jak wynika z powyższego porównania w 3 przypadkach nastąpiła poprawa.						

¹⁾ przy uwzględnieniu wszystkich okresów badawczych

STAN I ZMIANY W CZASIE POSZCZEGÓLNYCH AKTUALNYCH ODDZIAŁYWAŃ DLA GATUNKU NA STANOWISKACH

Podsumowanie:

B02.03 usuwanie podszytu. Oddziaływanie o silnej intensywności i pozytywnym wpływie, odnotowano po raz pierwszy w obecnym cyklu monitoringu (2015-2018). Usuwanie drzew i krzewów poprawia warunki świetlne i zwiększa ilość miejsca, które może być wykorzystane przez różanecznika.

C01.01 wydobywanie piasku i żwiru. Jedynie w pierwszym cyklu monitoringowym w 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie. Obecnie nie odnotowano problemu związanego z wydobyciem kruszyw.

D01 drogi, ścieżki i drogi kolejowe. Jedynie w poprzednim cyklu monitoringu 2013-2014 wystąpiło oddziaływanie o słabej intensywności i neutralnym wpływie. W obecnym i pierwszym cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (w tym gruntowe drogi leśne). W cyklu 2009-2011 odnotowano oddziaływanie o słabej intensywności i negatywnym wpływie. W poprzednim cyklu 2013-2014 oddziaływanie charakteryzowało się słabą intensywnością i neutralnym wpływem. Obecnie nie odnotowano wpływu oddziaływania.

E03 odpady, ścieki. Jedynie w pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie oddziaływania. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

F03.02 pozyskiwanie / usuwanie zwierząt (lądowych). Jedynie w pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

F04.01 plądrowanie stanowisk roślin. Tylko w pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych. Tylko w pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o małej intensywności i negatywnym wpływie oddziaływania. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

G01.03 pojazdy zmotoryzowane. Jedynie w pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna. Tylko w pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o słabej intensywności i negatywnym wpływie oddziaływania. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

G05.04 wandalizm. W pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja). Po raz pierwszy w poprzednim cyklu 2013-2014 odnotowano oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie. W cyklu 2015-2018 oddziaływanie charakteryzowało się słabą intensywnością i negatywnym wpływem. Do siedliska powoli wkraczają gatunki drzewiaste z terenów ościennych, które rosnąc stopniowo ograniczają dopływ światła do różaneczników.

K03.02 pasożytnictwo. Jedynie w pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

K04.01 konkurencja. Tylko w pierwszym cyklu 2009-2011 wystąpiło oddziaływanie o silnej intensywności i pozytywnym wpływie oddziaływania. W obecnym i poprzednim cyklu monitoringowym nie odnotowano wpływu oddziaływania.

K04.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe). Jedynie w poprzednim cyklu 2013-2014 wystąpiło oddziaływanie o słabej intensywności i negatywnym wpływie. W cyklu 2015-2018 nie wykazano wpływu zawleczenia choroby.

L09 pożar (naturalny). Po raz pierwszy w poprzednim cyklu 2013-2014 odnotowano oddziaływanie o średniej intensywności i negatywnym wpływie. W poprzednim i obecnym cyklu nie odnotowano oddziaływania.

Komentarz:

Obecnie spośród wszystkich wymienionych 16 oddziaływań, wystąpiły tylko dwa: B02.03 usuwanie podszytu oraz K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja). B02.03 usuwanie podszytu ma pozytywny wpływ na gatunek. Pula oddziaływań wymienianych w poprzednim cyklu była bardzo podobna. Obecnie nie wymienia się jedynie: D01 dróg, ścieżek i dróg kolejowych oraz D01.01 ścieżek, szlaków pieszych, szlaków rowerowych (w tym gruntowe drogi leśne), w obu przypadkach oddziaływania charakteryzowały się negatywnym wpływem.

Tab.5. Przewidywane zagrożenia - dane ogólne - łącznie na stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym dla gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* – monitoring skończony – stan badań na koniec 2018 r.

KOD	ZAGROŻENIE PRZEWIDYWANE W PRZYSZŁOŚCI	Uszczegółowienie wytłumaczenie na czym polega	Liczba stanowisk gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> z danym zagrożeniem			Liczba stanowisk gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> z daną intensywnością zagrożenia											
			Poprzednio		Teraz	A			B			C					
			w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018			
			C01.01	wydobywanie piasku i żwiru	W rejonie rezerwatu występuje wiele dzikich miejsc poboru piasku, w bezpośrednim otoczeniu rezerwatu widoczne ślady miejsca po dawnym nielegalnym poborze piasku. W otoczeniu rezerwatu (do 200 m) świeże doły wydobywcze z reguły łączone z dzikim wysypiskiem śmieci. Istnieje duże prawdopodobieństwo powstawania nowych.	1/1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
			D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (w tym gruntowe drogi leśne)	Wzdłuż NE granicy rezerwatu biegnie śródleśna droga, przebiega tutaj też zielony szlak turystyczny Nowa Sarzyna – Wola Zarczycka.	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
E03	odpady, ścieki	-	1/1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-			
F03.02	pozyskiwanie / usuwanie zwierząt (ładowych)	Pozyskiwanie gałęzi kwitnących okazów w celach dekoracyjnych.	1/1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-			
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	Obok rezerwatu biegnie szlak turystyczny PTTK; Nowa Sarzyna – Wola Zarczycka i śródleśna droga.	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-			
G01.03	pojazdy zmotoryzowane	Ruch samochodowy, quady.	1/1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-			
G02	infrastruktura sportowa i rekreacyjna	W odległości ok. 500 m znajduje się gospodarstwo agroturystyczne.	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-			
G05.04	wandalizm	Prawdopodobieństwo niszczenia ogrodzenia rezerwatu (na podstawie dotychczasowych obserwacji).	1/1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-			
J03.02.03	zmniejszenie wymiany materiału genetycznego	Izolacja stanowiska, długotrwała.	-	1/1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-			

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

KOD	ZAGROŻENIE PRZEWIDYWANE W PRZYSZŁOŚCI	Uszczegółowienie wytłumaczenie na czym polega	Liczba stanowisk gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> z danym zagrożeniem			Liczba stanowisk gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> z daną intensywnością zagrożenia								
						Intensywność zagrożenia								
			Poprzednio		Teraz	A		B			C			
			w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018	w latach 2009-2011	w latach 2013-2014	w latach 2015-2018
K02.01	zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Wkraczanie do siedliska gatunku roślin wypierających monitorowany gatunek z siedliska.	-	-	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
K03.02	Pasożytnictwo	Na liściach kilku osobników stwierdzono objawy choroby prawdopodobnie spowodowane działalnością grzybów bądź owadów. Brak eliminacji tego zagrożenia może skutkować jego rozprzestrzenieniem. W literaturze wymienia się również obecność grzyba <i>Exobasidium discoideum</i> tworzącego galasy.	1/1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
K03.03	zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)	-	-	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
K04.01	konkurencja	Intensywne wkraczanie gatunków krzewiastych, skutkiem czego może być ograniczenie przestrzeni życiowej azali. Wpływ zależny od wprowadzonych działań ochronnych.	1/1	1/1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
L09	pożar (naturalny)	Wyładowania atmosferyczne, śmieci pozostawione przez turystów to ewentualnie przyczyny pożaru. Do tej pory zarośla azali dwukrotnie uległy wypaleniu (brak danych o przyczynie pożaru).	1/1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Liczba stanowisk, na których zdiagnozowano zagrożenie o danej intensywności/liczba wszystkich monitorowanych stanowisk						1/1	1/1	0/1	1/1	0/1	0/1	1/1	1/1	1/1
Liczba wystąpień zagrożenia o określonej intensywności /liczba stanowisk, na których zdiagnozowano zagrożenie o danej intensywności						1/1	1/1	0/0	7/1	0/0	0/0	3/1	2/1	1/1

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

Tab.5.A. Zmiany¹⁾ przewidywanych zagrożeń łącznie na tych samych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym pomiędzy różnymi okresami badawczymi dla gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* - monitoring skończony – stan badań na koniec 2018 r.

KOD	ZAGROŻENIE PRZEWIDYWANE W PRZYSZŁOŚCI	Uszczegółowienie - wytłumaczenie na czym ono polega	Liczba stanowisk gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> - razem	Liczba stanowisk na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa↑, w tym zmniejszenie intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie↓, w tym zwiększenie intensywności
C01.01	wydobywanie piasku i żwiru	W rejonie rezerwatu występuje wiele dzikich miejsc poboru piasku. W bezpośrednim otoczeniu rezerwatu widoczne ślady miejsca po dawnym nielegalnym poborze piasku. W otoczeniu rezerwatu (do 200 m) świeże doły wydobywcze z reguły łączone z dzikim wysypiskiem śmieci. Istnieje duże prawdopodobieństwo powstawania nowych.	0/1	-	-	-
D01.01	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (w tym gruntowe drogi leśne)	Wzdłuż NE granicy rezerwatu biegnie śródleśna droga, przebiega tutaj też zielony szlak turystyczny Nowa Sarzyna – Wola Zarczycka.	0/1	-	-	-
E03	odpady, ścieki	-	0/1	-	-	-
F03.02	pozyskiwanie / Usuwanie zwierząt (lądowych)	Pozyskiwanie gałęzi kwitnących okazów w celach dekoracyjnych.	0/1	-	-	-
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	Obok rezerwatu biegnie szlak turystyczny PTTK; Nowa Sarzyna – Wola Zarczycka i śródleśna droga.	0/1	-	-	-
G01.03	pojazdy zmotoryzowane	Ruch samochodowy, quady.	0/1	-	-	-
G02	infrastruktura sportowa i rekreacyjna	W odległości ok. 500 m znajduje się gospodarstwo agroturystyczne.	0/1	-	-	-
G05.04	wandalizm	Prawdopodobieństwo niszczenia ogrodzenia rezerwatu (na podstawie dotychczasowych obserwacji).	0/1	-	-	-
J03.02.03	zmniejszenie wymiany materiału genetycznego	Izolacja stanowiska, długotrwała.	1/1	-	1	-
K02.01	zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	Wkraczanie do siedliska gatunku roślin wypierających monitorowany gatunek z siedliska.	1/1	-	-	1
K03.02	Pasożytnictwo	Na liściach kilku osobników stwierdzono objawy choroby prawdopodobnie spowodowane działalnością grzybów bądź owadów. Brak eliminacji tego zagrożenia może skutkować jego rozprzestrzenieniem. W literaturze wymienia się również obecność grzyba <i>Exobasidium discoideum</i> tworzącego galasy.	0/1	-	-	-
K03.03	zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe)	-	1/1	-	1	-
K04.01	konkurencja	Intensywne wkraczanie gatunków krzewiastych, skutkiem	1/1	-	1	-

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

KOD	ZAGROŻENIE PRZEWIDYWANE W PRZYSZŁOŚCI	Uszczegółowienie - wytłumaczenie na czym ono polega	Liczba stanowisk gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i> - razem	Liczba stanowisk na których nie nastąpiły zmiany	Liczba stanowisk, na których nastąpiła poprawa [↑] , w tym zmniejszenie intensywności	Liczba stanowisk, na których nastąpiło pogorszenie [↓] , w tym zwiększenie intensywności
		czego może być ograniczenie przestrzeni życiowej azali, wpływ zależny od wprowadzonych działań ochronnych.				
L09	pożar (naturalny)	Wyładowania atmosferyczne, śmieci pozostawione przez turystów to ewentualnie przyczyny pożaru. Do tej pory zarośla azali dwukrotnie uległy wypaleniu (brak danych o przyczynie pożaru).	0/1	-	-	-
<p>Podsumowanie zmian: W bieżącym cyklu 2015-2018 stwierdzono 1 różne zagrożenia spośród 14 wszystkich dotąd stwierdzanych. W poprzednim cyklu 2013-2014 odnotowano 3 wystąpienia (3 różnych zagrożeń na stanowiskach). W bieżącym cyklu 2015-2018 odnotowano 1 wystąpienie (1 różnych zagrożeń na stanowiskach). Jak wynika z powyższego porównania w 3 przypadkach nastąpiła poprawa, w 1 przypadku nastąpiło pogorszenie.</p>						

¹⁾ przy uwzględnieniu wszystkich okresów badawczych

STAN I ZMIANY W CZASIE W ZAKRESIE I INTENSYWNOŚCI POSZCZEGÓLNYCH PRZEWIDYWANYCH ZAGROŻEŃ DLA GATUNKU NA STANOWISKACH

Podsumowanie:

C01.01 wydobywanie piasku i żwiru. Jedynie w pierwszym cyklu monitoringowym w 2009-2011 przewidziano wystąpienie oddziaływania w średnim stopniu. Obecnie i poprzednio nie wskazuje się zagrożenia ze strony wydobycia kruszyw.

D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (w tym gruntowe drogi leśne). Jedynie w pierwszym cyklu monitoringu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zagrożenia w stopniu małym. Zarówno w poprzednim i bieżącym cyklu 2015-2018 nie przewidywano wystąpienia zjawiska.

E03 odpady, ścieki. Jedynie w pierwszym cyklu monitoringu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zagrożenia w stopniu średnim. Zarówno w poprzednim i bieżącym cyklu 2015-2018 nie przewidywano wystąpienia zjawiska.

F03.02 pozyskiwanie / usuwanie zwierząt (ładowych). Tylko w pierwszym cyklu monitoringu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zagrożenia w stopniu średnim. Zarówno w poprzednim i bieżącym cyklu 2015-2018 nie przewidywano wystąpienia zjawiska.

G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych. Jedynie w pierwszym cyklu monitoringu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zagrożenia w stopniu małym. Zarówno w poprzednim i bieżącym cyklu 2015-2018 nie przewidywano wystąpienia zjawiska.

G01.03 pojazdy zmotoryzowane. Jedynie w pierwszym cyklu monitoringu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zagrożenia w stopniu średnim. Zarówno w poprzednim i bieżącym cyklu 2015-2018 nie przewidywano wystąpienia zjawiska.

G02 infrastruktura sportowa i rekreacyjna. Tylko w pierwszym cyklu monitoringu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zagrożenia w stopniu małym. Zarówno w poprzednim i bieżącym cyklu 2015-2018 nie przewidywano wystąpienia zjawiska.

G05.04 wandalizm. Jedynie w pierwszym cyklu monitoringu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zagrożenia w stopniu średnim. Zarówno w poprzednim i bieżącym cyklu 2015-2018 nie przewidywano wystąpienia zjawiska.

J03.02.03 zmniejszenie wymiany materiału genetycznego. Po raz pierwszy w poprzednim cyklu 2013-2014 brano pod uwagę wystąpienie zjawiska w stopniu dużym. Obecnie nie przewiduje się wystąpienia zmniejszenia wymiany materiału genetycznego.

K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja). Jedynie w obecnym cyklu w latach 2015-2018 brano pod uwagę wystąpienie zjawiska w stopniu małym.

K03.02 pasożytnictwo. W cyklu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zjawiska w stopniu średnim. Poprzednio i obecnie, nie prognozuje się wystąpienia zjawiska.

K03.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe). W poprzednim cyklu 2013-2014 brano prognozowano wystąpienie zjawiska w stopniu małym. Obecnie nie przewiduje się wystąpienia choroby.

K04.01 konkurencja. W cyklu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zjawiska na 1 stanowisku w stopniu dużym. W cyklu 2013-2014 przewidywano wystąpienie zjawiska na w stopniu małym. Obecnie nie brano pod uwagę wystąpienia zjawiska.

L09 pożar (naturalny). Jedynie w pierwszym cyklu monitoringu 2009-2011 brano pod uwagę wystąpienie zjawiska w stopniu średnim. W cyklu 2013-2014 oraz obecnym nie brano pod uwagę wystąpienia zjawiska.

Komentarz:

W bieżącym cyklu monitoringowym jedynym prognozowanym zagrożeniem jest K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja). Zagrożenie prognozowano również w poprzednim cyklu. Dotychczas uważano, że wystąpi ze znaczną intensywnością (A), obecnie, po wykonaniu zabiegów wydaje się, że z znacznie mniejszą (C). W porównaniu z poprzednim cyklem, obecnie nie prognozuje się wystąpienia zagrożeń J03.02.03 zmniejszenie wymiany materiału genetycznego; K03.03 zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe oraz K04.01 konkurencja. Pozostałe wymienione zagrożenia (10) były prognozowane jedynie w pierwszym cyklu monitoringowym (2009-2011).

III. A. PODSUMOWANIE WYNIKÓW NA POZIOMIE OBSZARÓW NATURA 2000

Ponieważ stanowisko monitoringowe jest jedynym w obszarze Natura 2000, wyniki monitoringu uzyskane na stanowisku są jednocześnie wynikami dla obszaru Natura 2000 PLH 180006 Kołacznia.

4. Sprawozdanie z monitoringu różanecznika żółtego *Rhododendron luteum* cała Polska podsumowanie

IV. PODSUMOWANIE INFORMACJI O STWIERDZONYCH GATUNKACH OBCYCH INWAZYJNYCH

Tab. 10. Lista gatunków obcych inwazyjnych stwierdzonych łącznie na stanowiskach w trakcie monitoringu gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* – monitoring skończony – stan badań na koniec 2018 r.

Oceniony Obszar Natura 2000	Id stanowiska	Stanowisko gatunku różanecznik żółty <i>Rhododendron luteum</i>		Obserwowane GATUNKI OBCE INWAZYJNE					
		w regionie ALP	w regionie CON	Poprzednio (lata 2009-2011)		Poprzednio (lata 2013-2014)		Teraz (lata 2015-2018)	
				Nazwa polska	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Nazwa łacińska
PLH180006 Kołacznia	406	-	Rezerwat Kołacznia	Grusza pospolita Czeremcha amerykańska Przymiotno kanadyjskie	<i>Pyrus communis</i> <i>Padus serotina</i> <i>Conyza canadensis</i>	Robinia akacyjowa Czeremcha amerykańska	<i>Robinia pseudacacia</i> <i>Padus serotina</i>	Nie stwierdzono	-

Tabela 10.A. Porównanie stwierdzonych gatunków obcych inwazyjnych na stanowiskach gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* z poprzednimi latami

Lp.	STWIERDZONE GATUNKI OBCE INWAZYJNE NA STANOWISKACH GATUNKU <i>różanecznik żółty Rhododendron luteum</i>		Liczba st a n o w i s k		
	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Poprzednio (lata 2009- 2011)	Poprzednio (lata 2013- 2014)	Teraz (lata 2015-2018)
1	<i>Conyza canadensis</i>	Przymiotno kanadyjskie	1	-	-
2	<i>Padus serotina</i>	Czeremcha amerykańska	1	1	-
3	<i>Pyrus communis</i>	Grusza pospolita	1	-	-

Lp.	STWIERDZONE GATUNKI OBCE INWAZYJNE NA STANOWISKACH GATUNKU <i>różanecznik żółty Rhododendron luteum</i>		Liczba stanowisk		
	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Poprzednio (lata 2009-2011)	Poprzednio (lata 2013-2014)	Teraz (lata 2015-2018)
4	<i>Robinia pseudacacia</i>	Robinia akacja	-	1	-

PODSUMOWANIE INFORMACJI O STWIERDZONYCH GATUNKACH OBCYCH INWAZYJNYCH

Tylko w czasie poprzednich cykli monitoringowych, wykazano obecność gatunków inwazyjnych, były to gatunki: *Conyza canadensis*, *Padus serotina*, *Pyrus communis*, *Robinia pseudacacia*. W cyklu (2015-2018) nastąpiła poprawa, nie stwierdzono obecności gatunków inwazyjnych.

V. UWAGI DO METODYKI EWENTUALNE PROPOZYCJE ZMIAN NA PODSTAWIE PROWADZONYCH BADAŃ

Brak uwag

VI. SKUTECZNOŚĆ PODJĘTYCH DZIAŁAŃ OCHRONNYCH ORAZ PROPOZYCJE DZIAŁAŃ OCHRONNYCH

Ze względu na dużą ekspansję gatunków krzewiastych należałoby rozważyć wprowadzenie ochrony czynnej polegającej na kontrolowanym eliminowaniu ekspansywnych gatunków krzewiastych i całkowitym wyeliminowaniu gatunków obcych (*Padu serotina*, *Conyza canadensis*, *Pyrus sp.*)

VII. INNE UWAGI

Brak uwag.

VIII. WYKONAWCY MONITORINGU

Tab. 11. Eksperti lokalni badanych stanowisk gatunku różanecznik żółty *Rhododendron luteum* wg obszarów Natura 2000 – monitoring skończony – stan badań na koniec 2018 r.

Lp.	Lokalizacja stanowiska z gatunkiem <i>różanecznik żółty Rhododendron luteum</i>				Id stanowiska	Nazwa stanowiska	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)		
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000	Województwo, kraina geograficzna	Region biogeograficzny			Poprzednio		Teraz
							2009-2011	2013-2014	2015-2018

WYNIKI MONITORINGU W ROKU 2018

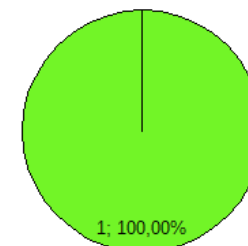
Lp.	Lokalizacja stanowiska z gatunkiem <i>róžanecznik żółty</i> <i>Rhododendron luteum</i>				Id stanowiska	Nazwa stanowiska	NAZWISKO EKSPERTA LOKALNEGO (wykonawcy monitoringu)		
	KOD Obszaru Natura 2000	obszar Natura 2000	Województwo, kraina geograficzna	Region biogeograficzny			Poprzednio		Teraz
							2009-2011	2013-2014	2015-2018
1	PLH180006	Kołacznia	podkarpackie, Płaskowyż Kolbuszowski	kontynentalny	406	Rezerwat Kołacznia	Edward Walusiak	Joanna Perzanowska	Grzegorz Leśniński

IX. SYNTETYCZNE PODSUMOWANIE WYNIKÓW MONITORINGU GATUNKU RÓŻANECZNIK ŻÓŁTY *RHODODENDRON LUTEUM*

Różanecznik żółty był monitorowany na 1 stanowisku, w regionie kontynentalnym. Wyniki monitoringu wskazują na jego niezadowalający stan zachowania – 1 stanowisko oceniono na U1.

Stan populacji (FV)

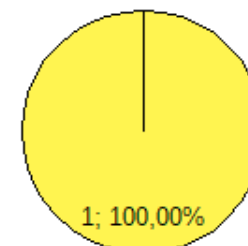
Stan populacji różanecznika żółtego w regionie kontynentalnym, a tym samym w Polsce, obecnie został oceniony jako właściwy (FV). Na jedynym znanym stanowisku Rezerwat Kołaczka opisano wzrost oceny populacji z oceny U1 na FV. Główny wpływ na poprawę stanu oceny parametru miała poprawa oceny wskaźnika stan zdrowotny (chlorozy, nekrozy, pokrój). Obecnie nie ma oznak chorób i wyraźnych śladów uszkodzeń mechanicznych, jak to miało miejsce w poprzednim cyklu.

■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowalający ■ U2 – stan zły □ XX – stan niezany

Stan siedliska (U1)

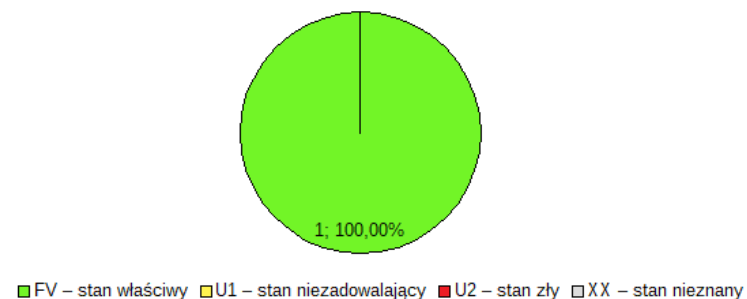
Stan siedliska różanecznika żółtego w regionie kontynentalnym, a tym samym w Polsce, obecnie został oceniony jako niezadowalający (U1). Nie odnotowano zmian względem poprzedniego cyklu w latach 2013-2014. Główny wpływ na ocenę parametru miał wskaźnik kardynalny: gatunki obce, inwazyjne.

■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowalający ■ U2 – stan zły

Perspektywy ochrony (FV)

Perspektywy ochrony różanecznika żółtego w regionie kontynentalnym, a tym samym w całej Polsce, zostały ocenione jako właściwe (FV), nie nastąpiły zmiany względem wyników badań przeprowadzonych w poprzednim cyklu w latach 2013-2014. W czasie 1 cyklu monitoringu w 2009-2011 parametrowi nadano ocenę U1.

Stan ochrony (U1)

Stan ochrony różanecznika żółtego w regionie kontynentalnym, a tym samym w Polsce, zarówno obecnie jak i w poprzednim cyklu, został oceniony jako niezadawalający (U1). Związane jest to z niezadawalającą oceną parametru siedlisko (U1). W pierwszym cyklu w latach 2009-2011 stan ochrony został oceniony jako zły (U2).

